

ਜੀਐਸ ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਅਤੇ ਵਿਵੇਕ ਪੁਰੀ ਜੇ. ਜੇ.

ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਕਾਉਂਸਿਲ ਫਾਰ ਟੈਕਨੀਕਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ -
ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ - ਜਵਾਬਦੇਹ

2020 ਦਾ LPA ਨੰਬਰ 474 (O&M)

ਸਤੰਬਰ 28, 2022

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, ਆਰਟੀਕਲ 51, 226—ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਕਾਉਂਸਿਲ ਫਾਰ ਟੈਕਨੀਕਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਏਆਈਸੀਟੀਈ-ਯੂਜੀਸੀ ਐਕਟ-ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਅਤੇ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਤੋਂ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੀਨੀਆਰਤਾ-ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਨੂੰ ਸਬਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਅਧਿਕਾਰ-ਡਿਗਰੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਦੂਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ-ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨਾ-ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਤੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਲਾਭਾਂ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਨਜ਼ਰੀਆ ਨਹੀਂ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਡਿਗਰੀਆਂ ਅਜਿਹੇ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਹੀ ਵੈਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ- ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਕਾਉਂਸਿਲ ਫਾਰ ਟੈਕਨੀਕਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸੀਮਾਬੱਧ ਕਰਤਵ ਅਧੀਨ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਉਸੇ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ-ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਵਪਾਰੀਕਰਨ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲਿਆ ਹੈ-ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਪੁਰਾਣੇ ਸਟੈਂਡ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕੌਸਲ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਰੋਕ ਹੈ। ਕੌਸਲ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ-ਕੌਸਲ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਿਵਾਰਨ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਕੇ ਮਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 40% ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬਿਉਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਦੇ ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ-ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਿਵਾਰਨ ਕਮੇਟੀ ਬੈਠੀ ਸੀ ਮਾਹਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸੁਪਰ ਬਾਡੀ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ - ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਕੌਸਲ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੀਮਤ ਲਾਭਾਂ ਬਾਰੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਡਿਗਰੀਆਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ - ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

¹⁹ (2013) 6 SCC 16

²⁰ (2017) 2 PLR 65

ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ।
ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜੋ ਹੋਇਆ ਹੈ - ਅਪੀਲਾਂ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ , ਉਪਰੋਕਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਗਾੜ ਜਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਸਿਰਫ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸੀ, ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(ਪੈਰਾ 40)

ਸੁਨੀਲ ਚੱਢਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਅਕਸ਼ੈ ਚੱਢਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਦੇਵਯਾਨੀ ਸ਼ਰਮਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ (2020 ਦੇ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 474 ਵਿੱਚ) ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਲਈ (2020 ਦੇ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 433 ਅਤੇ 519 ਵਿੱਚ)।

ਗੁਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਹਰਪ੍ਰਿਯਾ ਖਾਨੇਕਾ, ਵਕੀਲ ਨਾਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ (2020 ਦੇ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 433 ਵਿੱਚ)।

ਰਾਜੀਵ ਆਤਮਾ ਰਾਮ, RS ਕਾਲੜਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਤੇ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਮਾਘ, ਐਡਵੋਕੇਟ , ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ (2020 ਦੇ LPA ਨੰਬਰ 519 ਵਿੱਚ)।

ਨੀਰਜ ਗੁਪਤਾ, ਵਕੀਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ (ਆ) ਲਈ (LPA-648- 2022 ਵਿੱਚ)।

ਆਲੋਕ ਜੱਗਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਤੇ ਹਰਕੀਰਤ ਐਸ. ਜਗਦੇਵ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਲਈ (2020 ਦੇ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 433 ਅਤੇ 519 ਵਿੱਚ)।

ਰੋਹਿਤ ਆਹੂਜਾ, ਡੀਏਜੀ, ਪੰਜਾਬ। ਸਲਿਲ ਸਭਲੋਕ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਯੂਜੀਸੀ ਲਈ।

ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬਦੇਹ-ਪੀ.ਐਸ.ਪੀ.ਸੀ.ਐਲ.

ਪੁਸ਼ਪਿੰਦਰ ਕੌਸ਼ਲ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 14, 17, 18, 19, 23, 26 ਅਤੇ 27 ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ (2020 ਦੇ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 433 ਵਿੱਚ)।

ਜੀ.ਐਸ ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਜੇ.

(1) ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਰਣਾ LPA-474-2020 ਦੇ LPA ਨੰਬਰ 433, 474 ਅਤੇ 519 (O&M) ਅਤੇ LPA-648-2022 (O&M) ਅਤੇ RA-LP-4- 2021 ਦਾ

¹⁷ (1988) 4 SCC 12

¹⁸ (1988) SCC 4

ਆਮ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇਗਾ। ਤੱਥ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। RA-LP-4-2021 ਨੂੰ 29.01.2021 ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ CM-201-LPA-2021 ਨੂੰ 2020 ਦੇ LPA ਨੰਬਰ 474 ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(2) ਇਹ ਸਾਰੇ ਐਲਪੀਏ 2018 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 28211, ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ 2018 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਨ।

ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਜਿਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ 07.01.2020 ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਕਾਉਂਸਿਲ ਫਾਰ ਟੈਕਨੀਕਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ 'ਕਾਉਂਸਿਲ') ਸਮੇਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੀ ਖੋਜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੁਖੀ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਬਦਲਣ ਵਿੱਚ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੇ ਆਯੋਜਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ /ਯਾਰਡ ਸਟਿੱਕ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਬੁਰਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਜਨਤਕ ਨੋਟਿਸ ਮਿਤੀ 20.06.2018 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P-6) ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਨਤੀਜਾ 27.07.2018 ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਨੂੰ 25.01.2018 ਦੇ ਜਨਤਕ ਨੋਟਿਸ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P-5) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਧੀ ਅਤੇ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਸਟਿੱਕ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅੱਗੇ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਕਿ ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਮੁੜ ਗਣਨਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਉਲਟ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਵਾਧੂ ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਸੀਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਭਿਆਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਸੋਧਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਨਤੀਜਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। 4 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹੀ ਗੱਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸੀ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਉੜੀਸਾ ਲਿਫਟ ਇਰੀਗੇਸ਼ਨ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਰਾਬੀ ਸੰਕਰ ਪਾਟਰੋ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 03.11.2017 ਦੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ¹⁹ ਅਤੇ ਉੜੀਸਾ ਲਿਫਟ ਇਰੀਗੇਸ਼ਨ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਰਾਬੀ ਸੰਕਰ ਪਾਟਰੋ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ²⁰ ਵਿੱਚ 22.01.2018 ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਹੁਕਮ ।

(3) ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਕੋਲ ਇਹ ਤਰਕ ਸੀ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਮੋਡੈਲਿਟੀ/ਯਾਰਡ ਸਟਿੱਕ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। 2018 ਦਾ ਨੰਬਰ 952, ਸੰਜੇ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਗ੍ਰਾਂਟਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਦੂਜਾ 14.09.2018 ਨੂੰ ਅਸਫਲ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ

1(2018) 1 SCC 468

2(2018) 2 SCC 298

¹⁹ (2013) 6 SCC 16

²⁰ (2017) 2 PLR 65

ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਪਾਸ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਨੂੰ 30% 'ਤੇ ਸੋਧ ਕੇ ਦੁਬਾਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨੂੰ ਦੋ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਕੇ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਦੀ ਮੁੜ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਭਾਵ ਬਿਊਰੀ ਅਤੇ ਪੈਕਟੀਕਲ ਪੇਪਰ (80% ਅੰਕ) ਅਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਬੰਧਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣੇ ਹਨ (20% ਅੰਕ)। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਾਉਂਸਿਲ ਕੋਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤੈਅ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਅਤੇ ਕੇ. ਮੰਜੀਸਰੀ ਬਨਾਮ ਏ.ਪੀ. ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕਰਨ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਕ ਹੋਰ ਅਤੇ ਹਿਮਾਨੀ ਮਲਹੋਤਰਾ ਬਨਾਮ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ ਦਿੱਲੀ⁴ ਨੇ "ਖੇਡ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੇ" ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਹੈ। ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ 03.06.2018 ਤੋਂ 12.06.2018 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕੌਂਸਲ ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਅੰਕ ਦੇਣ ਦੇ ਲਾਭ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਹੀ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਸਵਾਲ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਨਾਮ ਗਰਗ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ⁵। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਹੜੇ ਦੀਆਂ ਸਟਿਕਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉੜੀਸਾ ਲਿਫਟ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਰੂਪਰੇਖਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ. 25.01.2018 ਦੇ ਜਨਤਕ ਨੋਟਿਸ, 03.06.2018 ਤੋਂ 12.06.2018 ਤੱਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਆਯੋਜਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਬਦੀਲੀ ਅਤੇ ਪਤਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਉਸੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ ਗਈ ਜਿਸ ਲਈ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(4) ਜ਼ਰੂਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਨਾ-ਜੋੜਨ ਬਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਸਾਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਪਰਬੋਧ ਵਰਮਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਰਾਜ ਵਿਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ⁶ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ 1448 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਫਸਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ, ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਉਮੀਦਵਾਰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ

3(2008) 3 SCC 512

4(2008) 7 SCC 11

5(2005) 13 SCC 749

6(1984) 4 SCC 251

¹⁷ (1988) 4 SCC 12

¹⁸ (1988) SCC 4

ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬੀ.ਟੈਕ ਦੀਆਂ ਡਿਗਰੀਆਂ ਵਾਲੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਦੋਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਪਾਵਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ 25 ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਅਤੇ 40% AMIE/B। ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਕਨੀਕੀ ਡਿਗਰੀ ਕੋਟਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇਕਰ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਆਚਰਣ ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਲੋਕਸ ਸਟੈਂਡ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਕੌਸਲ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

(5) ਐੱਲ.ਪੀ.ਏ. ਨੰ. 433 ਵਿਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਚੁਣੌਤੀ ਅਤੇ

2020 ਦਾ 474 ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਉਂਸਿਲ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਤੋਂ 29 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, 2020 ਦਾ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 519 ਅਤੇ 2022 ਦਾ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 648 ਵੀ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(6) ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਨੇ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਨਾ ਤਾਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਭਾਗੀਦਾਰ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਸ ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਮਤਿਹਾਨ ਵਿੱਚ ਨਾ ਬੈਠਣ ਕਰਕੇ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਖਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਧੀਨ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਿਹਤਰ ਸੇਵਾ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨਲ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਰੈਂਕਿੰਗ ਦਾ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਚੱਢਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੌਸਲ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 24.09.2018 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਦੋ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਵਧੀਆ ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਜਨਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਸੀ। ਕੌਸਲ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਨੋਟਿਸ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਇਮਤਿਹਾਨ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਮੈਰਿਟ

¹⁹ (2013) 6 SCC 16

²⁰ (2017) 2 PLR 65

'ਤੇ ਅਤੇ ਇਹ ਕੌਂਸਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਸੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਇੱਕ ਮਾਰਚ ਚੋਰੀ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲਾਂ ਦਾ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਕਿ ਮਾਪਦੰਡ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਵਿਰੋਧੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਕੇ. ਮੰਜੂਸ਼ੀ ਅਤੇ ਹਿਮਾਨੀ ਮਲਹੋਤਰਾ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ 2021 ਦੇ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 961, ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ 16.05.2022 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ, ਜੀ.ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਪੱਖਪਾਤੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਾਰਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

(7) ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਟੇਟਸ ਰਿਪੋਰਟ ਕਾਉਂਸਿਲ ਦੁਆਰਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸਦੀ ਰਾਏ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ. ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ ਲਾਭ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਿਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜਲ ਸਰੋਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਿਤੀ 24.07.2019 ਅਤੇ ਮਿਤੀ 09.10 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 2020 (ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਾ A-7 ਅਤੇ A-8), ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ LPA-433- 2020 ਵਿੱਚ CM-1356-LPA- 2020 ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਉਹ ਪਹਿਲੇ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਸਨ, ਦੂਜੇ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਬੈਠਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾ ਕੇ, ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਦੂਜੇ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੋਹ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(8) ਕੌਂਸਲ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਚੱਢਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਖੇਡ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ ਤਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪਾਠਕ ਵਿੱਚ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ¹⁷। ਉਸਨੇ ਸਲਾਮ ਸਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਮਨੀਪੁਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇੰਫਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ¹⁸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਮੱਤਭੇਦ ਸਨ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਕੌਂਸਲ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਚੱਢਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾ ਸਕੇ ਕਿ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵੀ

7(2013) 4 SCC 540

8(2016) 10 SCC 484

¹⁷ (1988) 4 SCC 12

¹⁸ (1988) SCC 4

ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮਾਪਦੰਡ ਕਿਉਂ ਘਟਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ। ਨਾ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਦੋਂ ਸਜੇ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ।

(9) 2020 ਦੇ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 519 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹਰਿਆਣਾ ਪੁਲਿਸ ਹਾਊਸਿੰਗ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਡਿਊਟੀ ਚਾਰਜ 'ਤੇ ਐਕਸਈਐਨ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਲਈ 2017 ਦਾ CWP ਨੰਬਰ 1591 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਕਾਰਨ 20.01.2020 ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ 07.01.2020 ਨੂੰ ਨੋਟਬੰਦੀ ਕਰਕੇ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿ ਏ.ਆਈ.ਸੀ.ਟੀ.ਈ. ਨੂੰ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਸੋਧਣਾ ਪਿਆ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਕੋਈ ਅੰਤਮ ਨਿਰਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ

ਉਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਰਾਮ ਜਨਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਯੂਪੀ ਰਾਜ⁹, ਸ਼੍ਰੀ ਵੀ ਐੱਨ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਮੁਰਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਰਵੀਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ¹⁰ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਫਸਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਪਾਵਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਫਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। 1448 ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਵਿਅਕਤੀ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਸਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪਰਬੋਧ ਵਰਮਾ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਉੜੀਸਾ ਲਿਫਟ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 47 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਪੈਨ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਇੱਕ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਟੈਸਟ ਸੀ / ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ ਨੰ. 16 ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀਆਂ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਤਰੱਕੀ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸੇਵਾ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਵਿਚਾਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਕੋਈ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਦੂਜੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਬਿਨਾਂ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 30.10.2018 ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਨੋਟੀਫਾਈ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਖਾਤੇ 'ਤੇ ਰਿੱਟ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਏ

9(1994) 2 SCC 622
10AIR (2020) SC 4038

¹⁹ (2013) 6 SCC 16

²⁰ (2017) 2 PLR 65

ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਬੈਠਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਵੈਧਤਾ ਟੈਸਟ ਦਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਖੋਹ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸਨ।

(10) ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਅਲੋਕ ਜੱਗਾ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਫਸਾਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਿਗਮ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨਿਗਮ ਦੇ 25 ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਜੂਨੀਅਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰ/ਸਹਾਇਕ ਵਧੀਕ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਤਰੱਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸਹਾਇਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰ/ਉਪ ਮੰਡਲ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਰੋਕ ਦੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ Annexure P-7 ਨੂੰ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਨਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੂਜਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇਗਾ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ 2020 ਦੇ CWP ਨੰਬਰ 16872, ਸੁਖਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ

ਹੋਰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਐਲਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਤਰੱਕੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਵੀ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, 26.09.2019 ਨੂੰ ਸੀ.ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 2627, ਧੀਰਜ ਪਾਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ 26.09.2019 ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਤੋਂ ਆਗਿਆ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਅੰਕੜਾ ਏ-1) ਦਿਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 16.12.2018 ਤੋਂ 19.12.2018 ਦਰਮਿਆਨ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਦੂਜੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(11) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਰੈਗੂਲਰ ਸਾਈਡ 'ਤੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦੀਆਂ ਡਿਗਰੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਲੋਕਸ ਸਟੈਂਡ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਵੈਧਤਾ ਟੈਸਟ ਹੋਣਾ ਸੀ ਪਰ ਮਿਆਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ 2008 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 1640, ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉੜੀਸਾ ਲਿਫਟਸ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ, ਵਿੱਚ ਤਕਨੀਕੀ ਡਿਗਰੀਆਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਦੂਰ ਦੇ ਢੰਗ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ / ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ). ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਪੇਚੀਦਗੀ 19.06.2018 ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੀ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P-6) ਅਤੇ ਇਹ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ ਨੰ. 47 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ

¹⁷ (1988) 4 SCC 12

¹⁸ (1988) SCC 4

ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ 24.09.2018 ਨੂੰ ਥਿਊਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਮਿਲਾ ਕੇ 40% ਤੱਕ ਘਟਾ ਕੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 24.09.2018 ਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਰਵੋਤਮ ਹੋਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇ ਕੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਗਲਤ ਮਨ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ 01.05.2018 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਲੈ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਕੁੰਜੀ ਵਿੱਚ ਵਿਗਾੜ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰੇਸ ਅੰਕ ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ ਜੋ ਨੇ ਵੀ ਇਹੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਕਤ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਕੌਂਸਲ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸ੍ਰੀ ਜੱਗਾ ਦਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਆਰ-3/6) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਉਕਤ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਸ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕੀਤਾ ਸੀ।

(12) *ਉੜੀਸਾ ਲਿਫਟ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)* ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 47 ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਬਹਾਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ

ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਦੀਪਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢੇਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ¹¹ ਵਿਰੁੱਧ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਗਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵੈਧਤਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਸਿਰਫ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਲਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਕਿਸ਼ੋਰ ਪਾਂਡਾ ਬਨਾਮ ਅਗਨੀ ਚਰਨ ਦਾਸ ¹² ਅਤੇ ਮੁਹੰਮਦ ਫੈਜ਼ਲ ਕੇਏ ਬਨਾਮ ਡੀ. ਸਾਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ¹³ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਕੌਂਸਲ ਫਾਰ ਟੈਕਨੀਕਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1987 ਦੀ ਧਾਰਾ 10 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤਕਨੀਕੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੀਂ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ ਪਰ ਮਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਰਾਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਰਦਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸੰਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ¹⁴ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿ ਇਹ ਬਾਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ,

11(2019) 8 SCC 280

12(2015) 17 SCC 789

13(2017) 14 SCC 394

14(2020) 20 SCC 209

¹⁹ (2013) 6 SCC 16

²⁰ (2017) 2 PLR 65

ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਉਕਤ ਸਵਾਲ ਨੇ ਖੇਡ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਤੇਜ਼ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪਾਠਕ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਹੈ।

(13) ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਰੋਕ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ 21.05.2018 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ (ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਾ ਆਰ-3/6) ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ, ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 14.09.2018 ਨੂੰ ਕੌਸਲ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਪਤਲਾਪਣ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੁਣੌਤੀ ਖੜ੍ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਆਯੋਜਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਲਾਭ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਹਿਲਾਂ 01.11.2018 ਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, 2019 ਦੇ ਐਸਐਲਪੀ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 1259, ਈ.ਆਰ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਕੋਈ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੇਵਲ 18.02.2019 ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਕਰੋ।

(14) ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਡੀ ਵਿਚਾਰਸ਼ੀਲ ਰਾਇ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਕੋਈ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਗੋਂ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਕੇਸ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਦਾ ਮੁੱਦਾ

(15) ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਨਾਇਕ ਮਿਸ਼ਨਜ਼ ਰਿਸਰਚ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਸਲੇਮ, 4 ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਨਾਲ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਤਕਨੀਕੀ/ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਕੋਰਸਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ; IASE ਗਾਂਧੀ ਵਿਦਿਆ ਮੰਦਰ, ਸਰਦਾਰ ਸ਼ਹਿਰ, ਰਾਜਸਥਾਨ; ਜੇਆਰਐਨ ਵਿਦਿਆਪੀਠ, ਉਦੈਪੁਰ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਅਤੇ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਰਿਸਰਚ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ, ਇਲਾਹਾਬਾਦ, ਯੂ.ਪੀ. ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਕਿ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਕੋਰਸਾਂ ਦੀਆਂ ਡਿਗਰੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿੱਖਿਆ

¹⁷ (1988) 4 SCC 12

¹⁸ (1988) SCC 4

ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਹੁਕਮ, ਜੋ ਕਿ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸੀ, ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਜਨਤਕ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਵੈਧ ਡਿਗਰੀ ਹੈ। ਇਹੀ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਯੋਗ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਇਸ ਤਿੱਖੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਪਿਆ ਕਿ ਕੀ ਜਨਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਇਸ ਨੇ ਉਠਾਇਆ ਸੀ। ਸੇਵਾ ਵਿਵਾਦ. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਇੱਥੇ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਟੈਸਟ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਉਹ ਵੈਧਤਾ ਟੈਸਟ ਦੀ ਤਾਕਤ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਟੱਡੀ ਸੈਂਟਰਾਂ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਦੁਕਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਡਿਗਰੀਆਂ ਦੇਣ ਦੀ ਗੜਬੜ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਇਸੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਟਿਕਾਣੇ 'ਤੇ ਜੋ ਗੰਭੀਰ ਇਤਰਾਜ਼ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ੰਕਾ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟ ਬੈਂਚ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਜੋ ਉੜੀਸਾ ਲਿਫਟ ਇਰੀਗੇਸ਼ਨ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ :-

“125. ਅਧੀਨ ਦੁਕਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਡਿਗਰੀਆਂ ਦੇਣ ਦੀ ਜਨਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਹੈ

ਵਿਦਿਅਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਝਲਕ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਜੋਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦੀ ਆੜ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਡੀਮਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਅਨੈਤਿਕ ਆਚਰਣ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇਣ ਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਦੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਇਜ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇ ਲਾਲਚ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਖੌਤੀ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮੰਥਨ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਏ.ਆਈ.ਸੀ.ਟੀ.ਈ. ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਡਿਗਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹਨ, ਇਸਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਰਾਜ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਅਤੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਰਿੱਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਜਿਹੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ

¹⁹ (2013) 6 SCC 16

²⁰ (2017) 2 PLR 65

ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

126. ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਮਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਲਈ ਕੋਈ ਮਦਦਗਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਵਿੱਚ ਪੀ. ਸੇਸ਼ਾਦਰੀ ਬਨਾਮ. S. ਮੰਗਤੀ ਗੋਪਾਲ ਰੈਡੀ (2011) 5 SCC484, ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਹੈ; ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇੱਕ ਵਿਅਸਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਜਾਂ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ, ਮਨੋਰਥ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੋਰਡ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਮਨੋ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤੱਥ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਏ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਲਾਉਣ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਹੈ।

127. ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਪਬਲਿਕ ਇੰਟਰਸਟ ਲਿਟੀਗੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (2012) 3 SCC 1 (ਛੋਟੇ '2G ਸਪੈਕਟ੍ਰਮ ਕੇਸ' ਲਈ), ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵੱਡੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਤਕਨੀਕੀ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੂਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਢੰਗ ਰਾਹੀਂ ਡਿਗਰੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਡਿਗਰੀਆਂ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਵਿੱਚ ਕੜ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ,

ਜਿਵੇਂ ਕਿ 2 ਜੀ ਸਪੈਕਟ੍ਰਮ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹਨਾਂ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਫਸਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ।

128. ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ *maxim boni iudicis est causas litium dirimere* ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ ਅਜਿਹੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੜ੍ਹ ਨਾ ਆਵੇ। ਕਾਜ਼ੀਆ

¹⁷ (1988) 4 SCC 12

¹⁸ (1988) SCC 4

ਮਹੰਮਦ ਮਜ਼ੀਮਿਲ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ, (2010) 8 SCC 155 ਵਿੱਚ ,
ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ:

"58. ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣ ਕਿ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ/ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੱਖਪਾਤੀ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਹਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨਗੇ। ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਕਾਰਵਾਈ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਨਿਰਪੱਖ ਖੇਡ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗੀ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰੇਗੀ। ਇਹ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ-ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਸਮਝ ਅਤੇ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਤੱਤ ਨੂੰ ਵੀ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ, ਫੈਸਲੇ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ, ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਬੋਨੀ ਨਿਆਂਕਾਰ ਲੀਟੀਅਮ ਡਿਰੀਮੇਰ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ।

129. ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿਊਆ ਗੁਪਤਾ ਬਨਾਮ. ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਰਾਜ (2012) 7
SCC 433 , ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ
ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨੇ ਦੇਖਿਆ:

44. ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਉਪਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰੰਤਰ ਯਤਨਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਾਕਾਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਮਨਮਾਨੇ ਦਾਖਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਈ ਗੁਣਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਵਾਰ-ਵਾਰ ਡਿਫਾਲਟਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬੀਤਣ ਦੇ ਨਾਲ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਹੁਣ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਧੇਰੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਵੇਖਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।

45. ਮੈਕਸਿਮ ਬੋਨੀ ਜੁਡੀਸਿਸ est causas litium dirimere
ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ
ਇਸ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ

ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇਸ ਲਈ, ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਬਾਈਡਿੰਗ
ਡਿਕਟਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਕ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ

¹⁹ (2013) 6 SCC 16

²⁰ (2017) 2 PLR 65

ਜੇ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਂ-ਸਾਰਣੀ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਅਸਲ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋੜ ਹੈ। ਅਪਵਾਦ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਵਿੰਡੋਜ਼ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰੱਖਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਅਤੇ ਸਲਾਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਚਾਰੂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਕੀਮ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹਰਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਾਂ-ਸਾਰਣੀ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਕੁਝ ਆਰਥਿਕ ਜਾਂ ਹੋਰ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

130. ਇਸ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਕਿ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ। ”

(16) ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ 'ਤੇ ਵੀ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਪਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਹੜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧ ਕੇ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਭਾਂਪ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ ਜਾਂਚ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਪ੍ਰਤਾਪ ਕਿਸ਼ੋਰ ਪਾਂਡਸ (ਕੇਸ) ਦੇ ਸੁਪ੍ਰਾ ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਦੇ ਢੰਗ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਟਿਕਾਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਰਾਖਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨੂੰ. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਨਿਯਮਤਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨਾਲੋਂ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸਿੱਧਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਤਾਪ ਕਿਸ਼ੋਰ ਪਾਂਡਾ ਦੇ (ਕੇਸ) ਸੁਪਰਾ ਤੋਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:-

“16 ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਵਾਲ ਜਿਸ ਵੱਲ ਸਾਨੂੰ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਦੇ ਢੰਗ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਰਾਖਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਰਿਜ਼ਰਵਡ ਵਰਗ ਦੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਦੇ ਢੰਗ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਟਿਕਾਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਕਿ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਬਰਾਬਰ. ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸਾਡੇ

¹⁷ (1988) 4 SCC 12

¹⁸ (1988) SCC 4

ਸਾਹਮਣੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ। ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਤੱਥਾਂ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਛਲਾ-ਪੱਖੀ ਨਿਯਮਤਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਕਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨਾਲੋਂ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਸਿੱਧੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਸਥਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਚੁਣੌਤੀ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ”

(17) ਮੁਹੰਮਦ ਫੈਜ਼ਲ ਕੇ.ਏ. ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ , ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਲੋਕਸ ਸਟੈਂਡ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਡਿਪਟੀ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਵਜੋਂ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਕੇ, ਜੋ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਕਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਤੋਂ ਜ਼ੂਨੀਅਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਤਰੱਕੀ ਅਤੇ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਲਈ ਉਸ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੀ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਵੀ ਅਗਲੀ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਡੀਐਸਪੀ ਦੀ ਪੋਸਟ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈ ਗਈ ਦਲੀਲ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਮਤਿਹਾਨ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਲੋਕਸ ਸਟੈਂਡ ਅਤੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਸੀ। ਲਾਭ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਇਹ ਉਠਾਈ ਗਈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਕਾਇਮੀ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਆਧਾਰ ਦੇ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੌਂਸਲ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਅਸਲ ਭਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰੇ ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਪਾਣੀ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕਿ ਕੌਂਸਲ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਭੰਡਾਰ ਹੈ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ:

(18) ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ 03.11.2017 ਨੂੰ ਉੜੀਸਾ ਲਿਫਟ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਮੁਢਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਉੜੀਸਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੇ ਬੀ. ਦੁਆਰਾ JRN ਵਿਦਿਆਪੀਠ, ਉਦੈਪੁਰ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਤੋਂ ਤਕਨੀਕੀ

¹⁹ (2013) 6 SCC 16

²⁰ (2017) 2 PLR 65

(ਸਿਵਲ) ਡਿਗਰੀ

ਸਾਲ 2009 ਵਿੱਚ ਡਿਸਟੈਂਟ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਮੋਡ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਾਸ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਕਿ 1994 ਦੇ ਏਆਈਸੀਟੀਈ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਡੀਮਡ ਟੂ ਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸੈਸ਼ਨ 2001-05 ਲਈ ਯੂਜ਼ੀਸੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਾਬਕਾ ਪੋਸਟ ਫੈਕਟੋ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸੀ। ਉਕਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦੀਆਂ ਡਿਗਰੀਆਂ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਉਸ ਡਿਗਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹਰ ਇੱਕ ਲਾਭ ਵੀ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕੌਂਸਲ ਨੂੰ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸੈਸ਼ਨ 2001-05 ਦੌਰਾਨ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਦੂਕਵਾਂ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਵੇਕ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਆਉਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਦੂਕਵੀਂ ਸਮਝੇਗੀ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੌਕੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ। ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਈ-ਜੂਨ, 2018 ਵਿੱਚ ਦੋ ਮੌਕੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਤਰੀਕਾਂ ਜੋ ਕੌਂਸਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਡਿਗਰੀਆਂ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਟੈਸਟ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾ ਹੋਣਾ ਚੁਣਿਆ। ਉਹੀ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਡਿਗਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੈਰੀਅਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਰੱਕੀ ਜਾਂ ਤਰੱਕੀ ਵੀ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈ ਜਾਵੇ ਪਰ ਉਸ ਤਰਫੋਂ ਮੁਦਰਾ ਲਾਭ ਅਤੇ ਫਾਇਦੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। 2005 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਖਲ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ, ਡਿਗਰੀਆਂ ਵਾਪਸ ਮੰਗਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਰੱਦ ਮੰਨੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਡਿਗਰੀਆਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਾਭ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਰੱਕੀ ਜਾਂ ਕੈਰੀਅਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਰੱਕੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਹ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੀਬੀਆਈ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉੱਤਮਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਕੇਵਲ ਸ਼ੁੱਧ ਵਪਾਰਕ ਕੋਣ ਦੁਆਰਾ ਸੇਧਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਵਪਾਰੀਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਨਾਕਾਮ ਰਹਿਣ ਲਈ ਯੂਜ਼ੀਸੀ ਦੀ ਵੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਉੜੀਸਾ ਲਿਫਟ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ 03.11.2017 ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ :-

"46. ਕਾਰਜ-ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇਣ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਕਵਾਇਦ ਨੂੰ ਗਲਤ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਧਾਰਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਤਰਕਪੂਰਨ ਤਰੀਕਾ ਨਾ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਾਬਕਾ-ਪੱਤਰ-ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣਾ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਬਲਾਉਣ ਲਈ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਵੀ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਿੱਚ ਡਿਗਰੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੇਰਸਾਂ ਦੇ

¹⁷ (1988) 4 SCC 12

¹⁸ (1988) SCC 4

ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਡਿਗਰੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, 2004 ਤੋਂ ਯੂਜ਼ੀਸੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਖੁਦ ਸਬੰਧਤ ਡੀਮਡ ਟੂ ਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਰਜ-ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਕੁਝ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਹਮਦਰਦੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜੋ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸੈਸ਼ਨ 2001-2005 ਦੌਰਾਨ ਦਾਖਲ ਹੋਏ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਡੀਮਡ ਟੂ ਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਗਏ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਤਜਰਬਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦੂਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਰਾਹੀਂ ਕੋਰਸ ਕਰਵਾਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ, ਪਰ ਸਬੰਧਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਿਲਚਸਪੀ ਸਾਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਨਾ ਲੈਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਦੀ ਹੈ। ਇੰਜਨੀਅਰਿੰਗ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਡਿਗਰੀਆਂ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਪਰ, ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਸਟੱਡੀ ਸੈਂਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਕਦੇ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਸਬੰਧਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਬਾਰੇ ਭਰੋਸਾ ਅਤੇ ਭਰੋਸਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਸਬੰਧਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਕੁਝ ਮੌਕਾ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ 2001 ਤੋਂ 2005 ਦੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇੰਜਨੀਅਰਿੰਗ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਡਿਗਰੀਆਂ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ AICTE-UGC ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਸ ਡਿਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਰ ਇੱਕ ਲਾਭ ਵੀ ਮੁਅੱਤਲ ਰਹੇਗਾ।

47. ਏਆਈਸੀਟੀਈ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸੈਸ਼ਨ 2001-2005 ਦੌਰਾਨ ਦਾਖਲ ਹੋਏ ਸਬੰਧਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਢੁਕਵੇਂ ਟੈਸਟ/ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਤਿਆਰ ਕਰੇ। ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਏਆਈਸੀਟੀਈ ਦੇ ਵਿਵੇਕ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬਾਹਰ ਆਵੇ ਜੋ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਸਬੰਧਤ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਜਿੱਥੋਂ ਵੀ

¹⁹ (2013) 6 SCC 16

²⁰ (2017) 2 PLR 65

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਥਿਤ ਹਨ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇਮਤਿਹਾਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਚੋਣ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਆਦਰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਈ-ਜੂਨ, 2018 ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਜਾਂ ਏਆਈਸੀਟੀਈ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਮਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਬੰਧਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੌਕੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਟੈਸਟ/ਟੈਸਟ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਡਿਗਰੀਆਂ ਵਾਪਸ ਮੰਗਵਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਟੈਸਟ/ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੁਆਰਾ ਟਿਊਸ਼ਨ ਲਈ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਪੂਰੇ ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਰਚੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਬੰਧਤ ਡੀਮਡ ਟੂ ਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ 15 ਜਨਵਰੀ, 2018 ਤੱਕ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿਹੜੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਟੈਸਟ/ਟੈਸਟ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਟੈਸਟ/ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਸਾਰਾ ਖਰਚਾ ਸਬੰਧਤ ਡੀਮਡ ਟੂ ਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਤੋਂ 31.03.2018 ਤੱਕ ਵਸੂਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਟੈਸਟ/ਟੈਸਟ ਪਾਸ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਸਬੰਧਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਫਾਇਦੇ ਜਾਂ ਲਾਭ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਅਸੀਂ ਦਰਹਾਉਣ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਬੰਧਤ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਟੈਸਟ/ਟੈਸਟ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਟੈਸਟ/ਟੈਸਟਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਦੂਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੁਆਰਾ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਡਿਗਰੀਆਂ ਵਾਪਸ ਬਲਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਡਿਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੈਰੀਅਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਰੱਕੀ ਜਾਂ ਤਰੱਕੀ ਵੀ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਕੋਈ ਵਿੱਤੀ ਲਾਭ ਜਾਂ ਫਾਇਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਵਸੂਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

48. ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਅਜਿਹੀਆਂ ਡੀਮਡ ਟੂ ਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਾਰਜ-ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਖਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਕੋਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਨੀਤੀ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਚੇਤਾਵਨੀਆਂ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਨ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਰਜ਼ੀ ਮਾਨਤਾ ਜਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਤਾਕਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਖਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ 2001-2005 ਦੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਖਲ ਹੋਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਬੰਧਤ ਡੀਮਡ ਟੂ ਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਡਿਸਟੈਂਸ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਮੋਡ ਦੁਆਰਾ

¹⁷ (1988) 4 SCC 12

¹⁸ (1988) SCC 4

ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦੀਆਂ ਡਿਗਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਰੱਦ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਤਰੱਕੀ ਜਾਂ ਕੈਰੀਅਰ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਡਿਗਰੀਆਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਕੋਈ ਵੀ ਲਾਭ ਵੀ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਮੁਦਰਾ ਲਾਭ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗਾਂ ਜਾਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿੱਤੀ ਲਾਭ ਜਾਂ ਲਾਭ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਸੀਂ ਅੱਗੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਟਿਊਸ਼ਨ ਫੀਸ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਡੀਮਡ ਟੂ ਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਾਰੀ ਰਕਮ ਅਤੇ ਡਿਸਟੈਂਸ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਲਰਨਿੰਗ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਕੋਰਸਾਂ ਲਈ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਖਰਚੇ ਸਬੰਧਤ ਡੀਮਡ ਟੂ ਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਦੁਆਰਾ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ। ਇਸ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਸਬੰਧਤ ਡੀਮਡ ਟੂ ਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਰਕਮਾਂ 31 ਮਈ, 2018 ਤੱਕ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇੱਕ ਦੁਕਵਾਂ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਯੂਜ਼ੀਸੀ ਕੋਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

49. ਇੱਥੇ ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤੱਥੀ ਬਿਰਤਾਂਤ ਕੁਝ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਵੇਦ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਾ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕੋਰਸ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਪਣੀ ਨੀਤੀਗਤ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪਰਮਿਸ਼ਨ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਚਰਣ ਅਤੇ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਮਝਾਉਣਾ ਔਖਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦਾ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿਹਾਰ ਨੂੰ ਘੋਖਣ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੱਤਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੱਚੀ ਸੀ ਜਾਂ ਰੰਗੀਨ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਕੋਈ ਅੰਤਿਮ ਰਾਏ ਨਹੀਂ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਦੇ ਪਰ ਸੀਬੀਆਈ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਉਚਿਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ।

50. ਰਿਕਾਰਡ ਅੱਗੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਡੀਮਡ ਟੂ ਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਚੇਤਾਵਨੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਡਾਕਟਰ ਰਾਜੀਵ ਧਵਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਡੀਮਡ ਟੂ ਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਡੀਮਡ ਟੂ ਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਜੋਂ ਇਸਦੀ ਮਾਨਤਾ ਵਾਪਸ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ

¹⁹ (2013) 6 SCC 16

²⁰ (2017) 2 PLR 65

ਵਿੱਚ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਡੀਮਡ ਟੂ ਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਕਹਿਣ ਲਈ, ਬਾਈਡਿੰਗ ਨੀਤੀ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਸਬੰਧਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਜਰਬਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰੈਗੂਲਰ ਫੈਕਲਟੀ ਜਾਂ ਕਾਲਜ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਹ ਦੂਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਦਿੰਦੇ ਰਹੇ। ਜਦੋਂ ਮੂਲ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਾਂ ਵਿਸਥਾਰ ਨੂੰ ਬੇਸ਼ਰਮੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਤੀਜੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਪੱਧਰਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਚਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉੱਤਮਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਸ਼ੁੱਧ ਵਪਾਰਕ ਕੋਣ ਦੁਆਰਾ ਸੇਧਿਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ UGC ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, JRN, AAI, IASE ਅਤੇ VMRF ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਦਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਪਿਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕਰਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਜੇਕਰ ਸਬੰਧਿਤ ਡੀਮਡ ਟੂ ਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ

ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਸਬੰਧਿਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਵਾਪਸ ਕਰੋ, ਅਜਿਹੀ ਕਸਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਉਸ ਕਾਰਕ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

XXX XXX XXX

53. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਸੀਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ:

I. 1994 ਦੇ ਏਆਈਸੀਟੀਈ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼, ਡੀਮਡ ਟੂ ਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਡੀਮਡ ਟੂ ਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਨੂੰ ਏਆਈਸੀਟੀਈ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਨਵਾਂ ਕੋਰਸ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ।

II. ਅਕਾਦਮਿਕ ਸੈਸ਼ਨ 2001-2005 ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ UGC ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧਿਤ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਬਕਾ ਪੋਸਟ ਫੈਕਟੋ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

III. ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨੰਬਰ II ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਸਬੰਧਿਤ ਡੀਮਡ ਟੂ ਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਡਿਗਰੀਆਂ ਮੁਅੱਤਲ ਹਨ।

IV. AICTE ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰਾ 47 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਟੈਸਟ/ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਤਿਆਰ ਕਰੇਗਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰਾ 47 ਵਿੱਚ

¹⁷ (1988) 4 SCC 12

¹⁸ (1988) SCC 4

ਦਿੱਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਟੈਸਟ/ਟੈਸਟਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਕਲਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਡਿਗਰੀਆਂ 15.01.2018 ਤੱਕ ਮੁਅੱਤਲ ਹਨ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਟੈਸਟ/ਟੈਸਟ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੌਕੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਟੈਸਟ/ਟੈਸਟ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਡਿਗਰੀਆਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਪਾਰਸ 46 ਅਤੇ 47 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰੇ ਫਾਇਦੇ ਵਾਪਸ ਲਏ ਜਾਣਗੇ। ਟੈਸਟ/ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਸਾਰਾ ਖਰਚਾ ਸਬੰਧਤ ਡੀਮਡ ਟੂ ਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਤੋਂ 31.03.2018 ਤੱਕ ਵਸੂਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

V. ਜਿਹੜੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਟਿਊਸ਼ਨ ਫੀਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਪੈਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਾਪਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਡਿਗਰੀਆਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਪੈਰਾ 47 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰੇ ਫਾਇਦੇ/ਲਾਭ ਵਾਪਸ ਲਏ ਜਾਣਗੇ। VI ਜੇਕਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਟੈਸਟ/ਟੈਸਟ ਪਾਸ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਫਾਇਦੇ/ਲਾਭ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਡਿਗਰੀਆਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਹੋਵੇ।

VII. ਅਕਾਦਮਿਕ ਸੈਸ਼ਨ 2001-2005 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਖਲ ਹੋਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦੀਆਂ ਡਿਗਰੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਡੀਮਡ ਟੂ ਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਡਿਸਟੈਂਸ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਮੈਂਡ ਰਾਹੀਂ ਵਾਪਸ ਮੰਗਵਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰਾ 48 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਾਰੇ ਲਾਭ ਵਾਪਸ ਲਏ ਜਾਣਗੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਟਿਊਸ਼ਨ ਫੀਸਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਡੀਮਡ ਟੂ ਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਸਾਰੀ ਰਕਮ 31.05.2018 ਤੱਕ ਸਬੰਧਤ ਡੀਮਡ ਟੂ ਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੈਰਾ 48 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

VIII. 31.05.2018 ਤੱਕ ਸਾਰੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਡੀਮਡ ਟੂ ਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ VII ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦੇਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ UGC ਕੋਲ ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

IX. ਅਸੀਂ ਸੀਬੀਆਈ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ

¹⁹ (2013) 6 SCC 16

²⁰ (2017) 2 PLR 65

ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਅਤੇ ਪਾਲਿਸੀ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਨੁਮਤੀ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਕੀਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰਾ 49 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਬਾਰੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਹਿੱਤ. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਢੁਕਵੇਂ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

X. UGC ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਕੀ JRN, AAI, IASE ਅਤੇ VMRF ਦੁਆਰਾ ਮਾਣਿਆ ਗਿਆ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਦਰਜਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ 30.06.2018 ਤੱਕ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਪੈਸੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ, ਸਬੰਧਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਕਸਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

XI. ਅਸੀਂ ਸਾਰੀਆਂ ਡੀਮਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਨੂੰ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸੈਸ਼ਨ 2018-2019 ਤੋਂ ਦੂਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮੋਡ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਕੋਰਸ ਕਰਨ ਲਈ ਰੋਕ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਦੂਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮੋਡ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਕੋਰਸ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਤ ਕਨੂੰਨੀ/ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਜਾਜ਼ਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਬਾਹਰ-ਕੈਂਪਸ ਕੇਂਦਰਾਂ/ਸਟੱਡੀ ਸੈਂਟਰਾਂ ਦਾ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰੀਖਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਚਿਤ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਵਾਨਗੀਆਂ ਕੋਰਸ ਖਾਸ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।

XII. ਯੂਜੀਸੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਢੁਕਵੇਂ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਅਤੇ ਯੂਜੀਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰੇ ਅਤੇ ਡੀਮਡ ਟੂ ਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਜ਼ ਨੂੰ ਅੱਜ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ 'ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ।

XIII. ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ, ਜਾਂਚ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਰਹੇ ਉੱਘੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਰੋਡ ਮੈਪ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ ਡੀਮਡ ਟੂ ਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਗਰਾਨੀ ਵਿਧੀ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਵੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਉਕਤ ਰਿਪੋਰਟ

¹⁷ (1988) 4 SCC 12

¹⁸ (1988) SCC 4

ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 31 ਅਗਸਤ, 2018 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਬਾਰੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਾਮਲਾ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। 11.09.2018 ਨੂੰ ਪਹਿਲੂ।"

(19) ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਾਰੇ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ 2001-05 ਦੀ ਅੰਤਰਿਮ ਮਿਆਦ ਲਈ, ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਗੋਂ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਘੋਖ ਕਰਨ ਅਤੇ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਓਵਰ-ਸਾਈਟ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਅਤੇ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰੋਡ ਮੈਪ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਲਈ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਮਾਮਲਾ ਅਜੇ ਵੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਵੀ 22.01.2018 ਨੂੰ 2018 (2) SCC 298 (ਉੜੀਸਾ ਲਿਫਟ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਡਿਪਲੋਮੇ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਕੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵੈਧਤਾ ਡਿਪਲੋਮਾ ਲਈ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੋਰਸਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਗੋਂ, ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਡਿਗਰੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਦੇ ਸਾਰੇ ਫਾਇਦੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂ 31.07.2018 ਤੱਕ, ਜੋ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸੁਵਿਧਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਫਾਇਦੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ ਪਰ ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉੜੀਸਾ ਲਿਫਟ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 22.01.2018 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ।

ਸੰਬੰਧਿਤ ਭਾਗ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:-

“ਏ) ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰ, ਜੋ ਮਈ-ਜੂਨ 2018 ਵਿੱਚ ਏਆਈਸੀਟੀਈ ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਗਾਮੀ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਡਿਗਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਫਾਇਦੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅਜਿਹੇ ਟੈਸਟ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਜਾਂ 31.07.2018 ਤੱਕ, ਜੋ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਵੇ।

b) ਇਹ ਸਹੂਲਤ ਇੱਕ ਵਾਰ ਦੇ ਅਪਵਾਦ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਯੋਗਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਪਹਿਲੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ

¹⁹ (2013) 6 SCC 16

²⁰ (2017) 2 PLR 65

ਅਸੁਵਿਧਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇ। ਜੇਕਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਅਜਿਹੀ ਪਹਿਲੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਰੇ ਫਾਇਦੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਉਹ ਫੇਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਡਿਗਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਫਾਇਦੇ ਮੁਅੱਤਲ ਅਤੇ ਵਾਪਸ ਲਏ ਜਾਣਗੇ। ਦੁਹਰਾਉਣ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਮੌਕੇ ਜਾਂ ਅਪਵਾਦ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਉਹ ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ ਪਰ ਇਹ ਅਪਵਾਦ ਅਜਿਹੀ ਦੂਜੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਲਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

c) ਅਸੀਂ ਏ.ਆਈ.ਸੀ.ਟੀ.ਈ. ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਮਈ-ਜੂਨ 2018 ਵਿੱਚ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਏ ਅਤੇ ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਸਹੀ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰੇ। AICTE ਹਾਲਾਂਕਿ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਉੱਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਦੇ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਵਧਾਏਗਾ।

8. ਪਿਛਲੇ ਪੈਰੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਅਰਥਾਤ ਪੈਰਾ 7 ਅਤੇ ਡਿਪਲੋਮੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੋਰਸਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਬਾਕੀ ਸਾਰੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

9. ਸਾਰੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਖਰਚਾ ਨਹੀਂ।”

(20) ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅਜ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਸਮੂਹ ਨੇ ਬੀ.ਟੈਕ ਡਿਗਰੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉੱਚ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਦਕਿ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 2001-05 ਵਿੱਚ ਡਿਗਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਜੋ ਕੋਈ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਡਿਗਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ

ਉਹਨਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ 'ਤੇ ਫਾਇਦੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਨਹੀਂ ਮਾਣਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਸਨ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਉਕਤ ਡਿਗਰੀਆਂ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰਾਹਤ ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਜੋ

¹⁷ (1988) 4 SCC 12

¹⁸ (1988) SCC 4

ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਟੈਸਟ ਪਾਸ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 2001-05 ਦਰਮਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਡਿਗਰੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਵੀ ਇਸ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਪਹਿਲੂ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰਿਆਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ:-

"8. ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ (ਏ) ਇੰਜਨੀਅਰਿੰਗ ਵਿੱਚ ਡਿਗਰੀਆਂ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੋਰਸਾਂ ਨੂੰ ਡਿਸਟੈਂਸ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਮੋਡ ਰਾਹੀਂ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਏਆਈਸੀਟੀਈ 3 ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਮੋਡ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ; ਅਤੇ (ਬੀ) ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਮੰਨੀਆਂ ਗਈਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਨੂੰ AICTE3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੂਰਵ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਡਿਸਟੈਂਸ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਮੋਡ ਰਾਹੀਂ ਇੰਜਨੀਅਰਿੰਗ ਵਿੱਚ ਕੋਰਸ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰੇ 57 ਅਤੇ 58 ਵਿੱਚ ਵੇਰਵੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਭ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਡਿਸਟੈਂਸ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਮੋਡ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਡਿਗਰੀਆਂ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਪਰ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸੈਸ਼ਨ 2001-2005 ਦੌਰਾਨ ਦਾਖਲ ਹੋਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋ ਮੌਕੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਟੈਸਟ ਪਾਸ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਗੇ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਡਿਗਰੀਆਂ ਤੋਂ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ।

ਇੱਥੇ ਵਰਣਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 10 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਡਿਗਰੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕੁਝ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਡਿਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਰੀਅਰ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੁਝ ਨੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਡਿਗਰੀਆਂ ਦੇ ਬਲ 'ਤੇ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਮ.ਟੈਕ ਅਤੇ ਐਮ.ਬੀ.ਏ. ਇਹ ਇਸ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਨਿਰਣੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਡਿਗਰੀਆਂ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਫਾਇਦੇ ਅਤੇ ਲਾਭ ਮੁਅੱਤਲ ਹੋ ਜਾਣਗੇ, ਪਰ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਇਮਤਿਹਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਭ ਜਾਂ ਫਾਇਦੇ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਉਕਤ ਪੈਰੇ 57 ਅਤੇ 58 ਵਿੱਚ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ

ਦੋ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਇਮਤਿਹਾਨ ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਉਸਨੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਡਿਗਰੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਡਿਗਰੀਆਂ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਲਾਭਾਂ ਅਤੇ ਫਾਇਦਿਆਂ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

¹⁹ (2013) 6 SCC 16

²⁰ (2017) 2 PLR 65

9. ਕੁਝ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਭ ਜਾਂ ਫਾਇਦੇ ਵਾਪਸ ਲਏ ਜਾਣੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਇਮਤਿਹਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਮੁੜ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂ ਬਹਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਕੁਝ ਪੱਖਪਾਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਡਿਗਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਡਿਗਰੀਆਂ ਦੀ ਤਾਕਤ 'ਤੇ ਨੌਕਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ; ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਪਹਿਲੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਮਤਿਹਾਨ ਪਾਸ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਭਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੁਵਿਧਾ ਅਤੇ ਪੱਖਪਾਤ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਰਿਆਇਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜੋ ਆਗਾਮੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਜਾਂ **31.07.2018** ਤੱਕ, ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਸਾਰੇ ਫਾਇਦੇ ਅਤੇ ਲਾਭ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੀ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫਾਇਦਿਆਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਲਾਭ ਸਿਰਫ ਪਹਿਲੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਤੱਕ ਹੀ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਪਹਿਲੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਮਤਿਹਾਨ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ ਜਾਂ ਮਈ/ਜੂਨ, 2018 ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਇਮਤਿਹਾਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ, ਉਹ ਆਰਡਰ ਦੁਆਰਾ ਵਧੀਆਂ ਰਿਆਇਤਾਂ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ।

10. ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਉਮੀਦਵਾਰ, ਡਿਸਟੈਂਸ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਮੋਡ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਡਿਗਰੀਆਂ ਦੇ ਬਲ 'ਤੇ, ਆਪਣੇ ਕੈਰੀਅਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖਾਸ ਪੱਧਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਜਾਂ ਨਿਰਣੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਝ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਲਾਭ ਬਹਾਲ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਜੇਕਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਪਹਿਲੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੀ ਇਮਤਿਹਾਨ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਲਾਭਾਂ ਜਾਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਨਿਰੰਤਰ ਅਨੰਦ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਸੀ ਕਿ, ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਰਤਬੇ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਨਿਆਂ ਦੇ ਦਿਨ ਮਾਣ ਰਹੇ ਸਨ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਸਾਬਤ ਕਰ ਸਕਣ।

ਪਰ ਜੇਕਰ, ਸਬੰਧਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਕੋਈ ਖਾਸ ਰਤਬਾ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ, ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਚੌੜਾਈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਵਾਧੂ ਫਾਇਦਾ ਜੋ ਕਿ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਾਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵਾਧੂ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਜੋ ਉਮੀਦਵਾਰ,

¹⁷ (1988) 4 SCC 12

¹⁸ (1988) SCC 4

ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਨਿਰਣੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਾਣ ਰਹੇ ਸਨ। ਜੇਕਰ ਡਿਗਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜੱਜਮੈਂਟ ਅਤੇ ਆਰਡਰ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਪਲਬਧ ਹਨ, ਪਰ "ਬਹਾਲੀ" ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਲਾਭਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਆਨੰਦ ਮਾਣ ਰਹੇ ਸਨ। ਨਿਰਣੇ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਰਾਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਲਾਭ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਸੀ।

11. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਗੰਭੀਰ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਆਗਿਆ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਡਿਸਟੈਂਸ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਮੋਡ ਰਾਹੀਂ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਿੱਚ ਡਿਗਰੀਆਂ ਤੱਕ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦੀਆਂ ਡਿਗਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਡਿਸਟੈਂਸ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਮੋਡ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂ ਸਬੰਧਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਕੋਰਸਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਅਧਿਕਤਾ ਛੁੱਟੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਡਿਗਰੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਤਾਂ ਮਾਮਲਾ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਫਾਇਦੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਆਨੰਦ ਨਹੀਂ ਮਾਣ ਰਹੇ ਸਨ। ਜੇਕਰ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਡਿਗਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਥਾਪਤ ਚੁਣੌਤੀ ਦੁਆਰਾ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪਦਓੱਨਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਦਾ ਆਨੰਦ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਕਟੌਪਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਨੇ ਕੁਝ ਸਥਿਤੀਆਂ ਅਤੇ ਲਾਭਾਂ ਦੀ ਦੇਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਮਾਣ ਰਹੇ ਸਨ। ਜੇਕਰ ਉਸ ਮੋਰਚੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੱਕਦਾਰੀ ਨੂੰ ਇਕ ਕਟੌਪਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ।

(21) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਪਰੋਕਤ ਭਾਗਾਂ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ

ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਇਮਤਿਹਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਹੀ ਡਿਗਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੌਂਸਲ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ, ਸਿੱਖਿਆ

¹⁹ (2013) 6 SCC 16

²⁰ (2017) 2 PLR 65

ਅਤੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸੀਮਤ ਫਰਜ਼ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਸਿਖਰਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਉਸੇ ਭਾਵਨਾ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਨੇ ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਵਪਾਰੀਕਰਨ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲਿਆ ਸੀ। ਜ਼ਾਹਰਾ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕੌਂਸਲ ਉਸ ਮਾਰਗ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਫਾਰਮੂਲਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੌਂਸਲ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਸਟੈਂਡ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਸਟਾਪੇਲ ਸਿਧਾਂਤ:

(22) ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ 25.01.2018 ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਕਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਸਿਖਰਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਰਵਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਬਾਰੇ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉੜੀਸ਼ਾ ਲਿਫਟ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 03.11.2017 ਮਾਹਿਰ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ 25.01.2018 ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਮਤਿਹਾਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫਾਈਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕੋਈ ਵੀ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਮਾਰਕਿੰਗ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਪਾਸਿੰਗ ਅੰਕ ਪੇਪਰ-1 ਅਤੇ ਪੇਪਰ-2 ਲਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਇਕੱਠੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਬਿਊਰੀ ਪੇਪਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ 40% ਹੋਣੇ ਸਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਪੇਪਰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਇਹੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਲਈ ਜੋ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ 03.11.2017 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਹਿਮ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅੱਗੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਬਿਊਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਵਿੱਚ 40% ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਵਿੱਚ 40% ਤੋਂ ਘੱਟ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਫੇਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਮੌਕਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਅੰਤਰ. ਉਕਤ ਜਨਤਕ ਨੋਟਿਸ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:-

“ਪਬਲਿਕ ਨੋਟਿਸ

ਵਿਸ਼ਾ: ਰਹਿਮ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਏਆਈਸੀਟੀਈ ਯੂਜ਼ੀਸੀ ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਅਤੇ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ

03.11.2017 ਦੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ।

AICTE ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਸਮਾਨ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਕਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾਵਾਂ

¹⁷ (1988) 4 SCC 12

¹⁸ (1988) SCC 4

ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ:

. ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ 3 ਨਵੰਬਰ, 2017 ਅਤੇ 22 ਜਨਵਰੀ, 2018 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਟੈਸਟ (ਆਂ) ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਸਬੰਧੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

. ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਲਈ ਪਾਠਕ੍ਰਮ (ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਅਤੇ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਵਿੱਚ 28 UG ਅਤੇ 34 PG ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ) ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਸਿਕ/ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਕੋਰਸ ਅਤੇ ਕੋਰ ਕੋਰਸ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹੋਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਅੰਡਰਗਰੈਜੂਏਟ ਇੰਜੀਨੀਅਰ (ਬੀ.ਟੈਕ) ਜਾਂ ਇੱਕ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਇੰਜੀਨੀਅਰ (ਐਮ.ਟੈਕ)।

. ਵੱਖ-ਵੱਖਰੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ (ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਅਤੇ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਵਿੱਚ UG ਅਤੇ PG ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੋਨੋਂ) ਲਈ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ/ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ, GATE ਦੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਪੈਟਰਨ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ/ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ।

ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਇੱਕ UG ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਰਕ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਲਗਭਗ 30-35 ਥਿਊਰੀ ਕੋਰਸ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪੀਜੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ 10-12 ਕੋਰਸਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ, ਯੂਜੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 12-16 ਕੋਰਸ (ਕੋਰਸਾਂ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਅਤੇ ਚੌੜਾਈ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ) ਅਤੇ ਪੀਜੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ 6 ਕੋਰਸਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਏਆਈਸੀਟੀਈ ਮਾਡਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ। ਪਾਠਕ੍ਰਮ

. ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਵਿੱਚ ਯੂਜੀ ਅਤੇ ਪੀਜੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲਈ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 50 ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਅਤੇ 25 ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ, ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਿਰਫ਼ 2 ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਹੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਹੋਰ ਥਿਊਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ

ਹੱਥ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਦੇਖਭਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

¹⁹ (2013) 6 SCC 16

²⁰ (2017) 2 PLR 65

. ਬਿਊਰੀ ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੇ ਪੈਟਰਨ ਵਿੱਚ, GATE ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਪੈਟਰਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੇਪਰ ਵਿੱਚ 1 ਅਤੇ 2 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਬਹੁ-ਚੋਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਇਮਤਿਹਾਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੋਫਾਈਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਕੇਵਲ ਯੋਗਤਾ, ਵਿਆਪਕ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਕਿਸਮ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਵਧੇਰੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਮਾਰਕਿੰਗ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। GATE ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ। ਇਸ ਨਾਲ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਮਾਰਕਿੰਗ ਦੇ ਡਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਸਕਣਗੇ।

. ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਤਕਨੀਕੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਪਾਸਿੰਗ ਅੰਕ 40% ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਪੇਪਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅੰਕਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਕੱਠੇ ਲਏ ਗਏ ਬਿਊਰੀ ਪੇਪਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੱਲ 40% ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

. ਉਪਰੋਕਤ ਨੁਕਤਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 03.11 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਢੰਗ ਦੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਸਮੇਤ ਰੂਪ-ਰੇਖਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਲਈ ਤਰਕਸੰਗਤ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। 2017 ਅਤੇ 22.02.2018.

. ਕੁਝ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦੇਣ ਲਈ ਰਹਿਮ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਏਆਈਸੀਟੀਈ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(23) ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੌਂਸਲ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਿਵਾਰਨ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਕੇ ਮਿਆਰ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 03.06 ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 40% ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬਿਊਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਦੇ ਅੰਕ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। .2018 ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਕੁੰਜੀਆਂ ਵੈੱਬਸਾਈਟ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਮੰਗੇ ਗਏ ਸਨ। ਸੰਬੰਧਿਤ ਭਾਗ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:-

“ਨੋਟਿਸ

SLP ਨੰਬਰ 19807-8/2012 ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਸਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਉੜੀਸਾ ਲਿਫਟ ਇਰੀਗੇਸ਼ਨ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ.

¹⁷ (1988) 4 SCC 12

¹⁸ (1988) SCC 4

ਸ੍ਰੀ ਰਬੀ ਸੰਕਰ ਪੈਟਰੋ ਐਂਡ ਓਆਰਐਸ, ਏਆਈਸੀਟੀਈ-ਯੂਜੀਸੀ ਨੇ 2001-2005 ਦੌਰਾਨ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ 4-ਡੀਮਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕਰਵਾਈ।

1. ਜੇਆਰਐਨ ਰਾਜਸਥਾਨ, ਵਿਦਿਆਪੀਠ, ਉਦੈਪੁਰ, ਰਾਜਸਥਾਨ
2. ਐਡਵਾਂਸਡ ਸਟੱਡੀਜ਼ ਇਨ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ, ਸਰਦਾਰਸ਼ਹਿਰ, ਰਾਜਸਥਾਨ (IASE)
3. ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ, ਇਲਾਹਾਬਾਦ (AAI)
4. ਵਿਨਾਇਕ ਮਿਸ਼ਨ ਰਿਸਰਚ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ, ਸਲੇਮ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ (VMRF)

ਯੂਜੀ ਕੋਰਸਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ 03.06.2018 ਨੂੰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਹੋਈਆਂ। ਥਿਊਰੀ ਦੀਆਂ ਉੱਤਰ ਕੁੰਜੀਆਂ AICTE ਦੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਕੁੰਜੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਾ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਕੁੰਜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ UG ਕੁੰਜੀਆਂ AICTE ਦੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ www.aicte-india.org 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹਨ।

ਏ.ਆਈ.ਸੀ.ਟੀ.ਈ. ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ 'ਤੇ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ 'ਤੇ ਕਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਅੱਗੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ " ਥਿਊਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਦੇ ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ 40% ਯੋਗਤਾ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ "। ਏਆਈਸੀਟੀਈ ਨੇ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।

(24) ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਇਹੋ ਗੱਲ ਸੀ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੀ.ਟੈਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ ਨੂੰ ਤਰਕਸੰਗਤ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮੈਰਿਟ ਦਾ ਟੈਸਟ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਟੈਸਟ. ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਧਾਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ:-

"i) ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰਿਫਰੈਸ਼ਰ ਕੋਰਸ ਦੇ ਕੇ ਬੀ.ਟੈਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ ਨੂੰ ਤਰਕਸੰਗਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼, ਰਿੱਟ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰੋ।

¹⁹ (2013) 6 SCC 16

²⁰ (2017) 2 PLR 65

- ii) ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਮਤਿਹਾਨ ਨੂੰ ਮੈਰਿਟ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰੇ ਨਾ ਕਿ ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ।
- iii) ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼/ਰਿੱਟ ਪਾਸ ਕਰੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਮਾਨਦਾਰ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ/ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਰੁਕਾਵਟ ਨਾ ਪਵੇ।
- iv) ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰੇ ਜੋ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੇਂ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ ਜਾਣ।

(25) ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ 01.05.2018 ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੇਪਰ 1 ਜਾਂ ਪੇਪਰ 2 ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਅੰਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇਕੱਠੇ ਲਏ ਗਏ ਥਿਊਰੀ ਪੇਪਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 40% ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ। ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇਮਤਿਹਾਨ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦੇ ਸਿਰਫ ਬਹੁਤੇ ਮੁੱਢਲੇ ਸੰਕਲਪਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਨੂੰ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮਿੰਟ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਕਤ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਜ਼ ਚਿੰਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਮਿੰਟ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:-

"ਉੜੀਸਾ ਲਿਫਟ ਇਰੀਗੇਸ਼ਨ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟਡ ਵੀ. ਸ਼੍ਰੀ ਰਬੀ ਸੰਕਰ ਪੈਟਰੋ ਐਂਡ ਓਆਰਐਸ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਵਾਲੇ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. ਨੰ. 19807- 08/2012 ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਗਠਿਤ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਮਿੰਟ।"

ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਮਾਇੰਦਗੀਆਂ ਅਤੇ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਬਾਰੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ (WP3569/2018 ਅਤੇ CM NO.1077/2018) ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਲਈ 1 ਮਈ, 2018 ਨੂੰ AICTE, ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਇੱਕ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ। ਜੂਨ 2018 ਵਿੱਚ ਥਿਊਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੀ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਸਿਲੇਬਸ ਅਤੇ ਮਾਪਦੰਡ। ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ:

ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ:-

ਡਾ. ਆਰ ਕੇ ਵਾਟਸ, ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਅਤੇ ਮੁਖੀ ਮੀਡੀਆ ਸੈਂਟਰ, ਐਨ.ਆਈ.ਟੀ.ਟੀ.ਆਰ., ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।

1. ਡਾ.ਐਸ.ਐਸ.ਬਨਵੈਤ, ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ, ਵਿਭਾਗ. ਮੇਕ ਦੇ. ਇੰਜੀ., NITTTTR, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ

¹⁷ (1988) 4 SCC 12

¹⁸ (1988) SCC 4

AICTE ਅਧਿਕਾਰੀ:

1. ਪ੍ਰੋ. ਰਾਜੀਵ ਕੁਮਾਰ, ਸਲਾਹਕਾਰ ਆਈ.ਪੀ.ਐੱਡ.ਪੀ. ਬਿਊਰੋ
2. ਸ਼. ਐਨ ਕੇ ਭੰਡਾਰੀ, ਸਲਾਹਕਾਰ, ਪੀ ਐੱਡ ਏਪੀ ਬਿਊਰੋ
3. ਡਾ.ਟੀਸੀਸ਼ਾਮਾ, ਕੰਸਲਟੈਂਟ ਪੀ ਐੱਡ ਏਪੀ ਬਿਊਰੋ

ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਇਮਤਿਹਾਨਾਂ ਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ, ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੇ ਸਿਲੇਬਸ ਅਤੇ ਇਮਤਿਹਾਨਾਂ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ ਅਤੇ ਸਿਲੇਬਸ ਆਦਿ ਨੂੰ ਤਰਕਸੰਗਤ ਬਣਾਉਣ ਬਾਰੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸਾਂ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਆਦਿ ਨੂੰ ਘੋਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਮੇਟੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ:

1. ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ **3 ਨਵੰਬਰ, 2017 ਅਤੇ 22 ਜਨਵਰੀ, 2018** ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।
2. ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਲਈ ਪਾਠਕ੍ਰਮ (ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਅਤੇ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਵਿੱਚ **28 UG** ਅਤੇ **34 PG** ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ) ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਸਿਕ/ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਕੋਰਸ ਅਤੇ ਕੋਰ ਕੋਰਸ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹੋਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਅੰਡਰਗਰੈਜੂਏਟ ਇੰਜੀਨੀਅਰ (ਬੀ.ਟੈਕ) ਜਾਂ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਇੰਜੀਨੀਅਰ (ਐਮ.ਟੈਕ)।
3. ਇਹ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਾਂ (ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਅਤੇ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਵਿੱਚ **UG** ਅਤੇ **PG** ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੋਨੋਂ) ਲਈ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ/ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ, **GATE** ਦੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਪੈਟਰਨ ਅਤੇ ਸਮਾਨ ਯੋਗਤਾ/ਮੁਕਾਬਲੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਮਤਿਹਾਨ ਕਚਹਿਰੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਅਜੋਕੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਲਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਅਤੇ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਇੱਕ ਯੂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਰਕ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਲਗਭਗ **30-35** ਬਿਊਰੀ ਕੋਰਸ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪੀਜੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ **10-12** ਬਿਊਰੀ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਰਕ ਲਈ ਕੋਰਸਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਲਈ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਯੂਜੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ **12 16** ਕੋਰਸ (ਕੋਰਸ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਅਤੇ ਚੌੜਾਈ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ) ਅਤੇ ਪੀਜੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ **6** ਕੋਰਸਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। **AICTE**

¹⁹ (2013) 6 SCC 16

²⁰ (2017) 2 PLR 65

ਮਾਡਲ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਨਾਲ ਲਾਈਨ.

4. ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਯੂਜੀ ਅਤੇ ਪੀਜੀ ਲਈ 50 ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਅਤੇ 25 ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ. ਇਸ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਿਰਫ਼ 2 ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਹੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਥਿਊਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚੱਲਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

5. ਥਿਊਰੀ ਇਮਤਿਹਾਨ ਲਈ ਪੈਟਰਨ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ, GATE ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਪੈਟਰਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੇਪਰ ਵਿੱਚ 1 ਅਤੇ 2 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਬਹੁ-ਚੋਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਇਮਤਿਹਾਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫ਼ਾਈਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਕੇਵਲ ਯੋਗਤਾ, ਵਿਆਪਕ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਕਿਸਮ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਵਧੇਰੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਮਾਰਕਿੰਗ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। GATE ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਪ੍ਰੀਖਿਆ। ਇਸ ਨਾਲ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਮਾਰਕਿੰਗ ਦੇ ਡਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਸਕਣਗੇ।

ਉਪਰੋਕਤ ਨੁਕਤਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 03.11 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਢੰਗ ਸਮੇਤ ਰੂਪ-ਰੇਖਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਲਈ ਤਰਕਸੰਗਤ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। 2017 ਅਤੇ 22.02.2018.

ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਤਕਨੀਕੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਪਾਸਿੰਗ ਅੰਕ 40% ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਪੇਪਰ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਇਕੱਠੇ ਲਏ ਗਏ ਥਿਊਰੀ ਪੇਪਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 40% ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।"

(26) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:-

"12. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪੜਾਅ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਕਿ 03.06.2018 ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਸਿਲੇਬਸ ਨੂੰ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬੀ.ਟੈਕ/ਐਮ/ਟੈਕ ਦਾ ਸਿਲੇਬਸ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਹਨਾਂ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਡਿਗਰੀ ਕੋਰਸ ਕੀਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਡਿਗਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ। ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ

¹⁷ (1988) 4 SCC 12

¹⁸ (1988) SCC 4

ਨੇ ਉੜੀਸਾ ਲਿਫਟ ਇਰੀਗੇਸ਼ਨ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 03.11.2017 ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਰੂਪ-ਰੇਖਾਵਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਵਾਬਦਾਰਤਾ ਨੰਬਰ 1/AICTE ਦੇ ਵਿਵੇਕ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਵੇਕ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਗੜ ਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਢੰਗ. ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਮਾਹਿਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਮਿੰਟਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਇੱਕ ਇਮਤਿਹਾਨ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ, ਜੋ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਬਾਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਜਾਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸੰਕਲਪਾਂ 'ਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਨੂੰ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਗਲਤ ਜਾਂ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਮਾਹਿਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਮਿੰਟ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਜ਼ ਚਿੰਤਾਵਾਂ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਵਿਵੇਕ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣਾ ਅਤੇ 03.06.2018 ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਸਿਲੇਬਸ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੀ ਹੈ।"

(27) ਨਤੀਜਾ 27.07.2018 ਨੂੰ ਮਿਤੀ 19/20.06.2018 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P-6) ਨੂੰ ਬਿਊਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਦੇਵਾਂ ਦੇ 40% ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਬਦਲੀਆਂ ਰੂਪ-ਰੇਖਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਬੈਂਚ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਉਦੈ ਉਮੇਸ਼ ਲਲਿਤ, ਜੇ., ਮਾਨਯੋਗ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਵਜੋਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਨ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਬੈਂਚ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਨ। ਇਸ ਨੂੰ 14.09.2018 ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਲਾਭ ਦਿੱਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੇਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ:-

“ਸਾਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਲੀਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹਨ, ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ AICTE ਨੂੰ ਢੁਕਵੀਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਦੀ

¹⁹ (2013) 6 SCC 16

²⁰ (2017) 2 PLR 65

ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਜੇਕਰ ਅੱਜ ਤੋਂ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਏਆਈਸੀਟੀਈ ਨੂੰ ਇਸ 'ਤੇ ਜਲਦੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(28) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਹੁਣ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਇਹ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਸਟੈਂਡ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਿਵਾਰਨ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਸੀਮਤ ਦਾਇਰੇ:

(29) ਇਹ ਵੀ ਇੱਕ ਮੰਨਣਯੋਗ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ 05.10.2018 ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ (ਅਨੈਕਸ਼ਨ ਆਰ-3/7) ਅਤੇ ਪੇਸ਼ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜੋ ਕਿ 16.11.2018 ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦਾ ਕੀ ਕਾਰਨ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ 25.01.2018 ਨੂੰ ਵਿਧੀਵਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਅੰਕੜਾ P-5)। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਰਿਪੋਰਟ ਨਾ ਆਉਣ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਅਤੇ ਕਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਬਦਲੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਭੰਡਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਇਹ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਵਾਬ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਵੀ ਦਰਸਾਏਗੀ ਕਿ 15.11.2017 ਨੂੰ ਹੋਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 20.11.2017 ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਾਹਿਰ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਐਨਆਈਟੀਜ਼ ਅਤੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ਼ ਟੈਕਨੀਕਲ ਟੀਚਰਜ਼ ਟਰੇਨਿੰਗ ਐਂਡ ਰਿਸਰਚ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਸਾਰੇ ਵੇਰਵੇ ਲੈਣ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ 4 ਡੀਮਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੇ ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਯੂਜ਼ੀਸੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵੀ ਬੁਲਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਿਵਾਰਨ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਫਿਰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ 19.06.2018 ਨੂੰ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਬਿਊਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਪੇਪਰਾਂ ਦੇ ਸੁਮੇਲ ਸਮੇਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸਿਫ਼ਾਰਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਬਿਊਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ 168 ਭਾਵ 40% ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਵੈੱਬਸਾਈਟ 'ਤੇ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਕਤ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ 01.05.2014 ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰਾ ਨੰ.25 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮਿੰਟਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਇਆ

¹⁷ (1988) 4 SCC 12

¹⁸ (1988) SCC 4

ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਭਟਕਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕੀ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਹੋਲਡਿੰਗ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ.

(30) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਿਵਾਰਣ ਕਮੇਟੀ ਮਾਹਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸੁਪਰ ਬਾਡੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬੈਠੀ ਸੀ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਗਠਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮਾਪਦੰਡ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦਾ ਘੇਰਾ ਸਿਰਫ ਪੇਪਰ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਸਿਲੇਬਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਨ ਜਾਂ ਗਲਤ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਈ ਸਵਾਲ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਿਕਲਪ ਦੇਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ। ਇਸ ਕੋਲ ਮਾਹਰਾਂ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਸੁਪਰ ਬਾਡੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੈਠਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 01.05.2018 ਨੂੰ ਹੋਈ ਆਪਣੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਾਪਦੰਡ ਤੈਅ ਕਰ ਲਏ ਸਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੁਪਰਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿੱਚ ਉੱਪਰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ 24.09.2018 ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਿਆ

ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਕਮੇਟੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰੱਥ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਵੀ ਇਹੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਦੋ ਸਕੋਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(31) ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ 24.09.2018 ਦਾ ਉਕਤ ਫੈਸਲਾ 2020 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 16872 ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ (ਅਨੇਕਚਰ ਪੀ-7) ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਦੂਜਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇਗਾ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕਦੇ ਵੀ ਉਕਤ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਦੁਖੀ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਕੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਉਠਾਈ ਗਈ ਕਿ ਬਦਲੇ ਜਾ ਰਹੇ ਖੇਡ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਕਮੇਟੀ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਰ ਉੱਘੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਤਰਕ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਕਮੇਟੀ ਜੋ ਉੱਤਰ ਕੁੰਜੀਆਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਦੇਖ ਰਹੀ ਸੀ, ਨਤੀਜਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੀ ਸੀਮਤ ਭੂਮਿਕਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਲਏ ਗਏ ਪਹਿਲੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ, ਜਿਹੜੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਇਮਤਿਹਾਨ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਬੇਤੁਕੀ ਸਥਿਤੀ ਵੱਲ ਅਗਵਾਈ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਇੱਕ ਸਿਲੇਬਸ ਜਾਂ ਮਾਪਦੰਡਾਂ

¹⁹ (2013) 6 SCC 16

²⁰ (2017) 2 PLR 65

ਅਤੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਬੈਠਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਇਹ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਦਲੀਲ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੌਸਲ ਦੁਆਰਾ ਰੂਪਾਂਤਰਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਅਤੇ ਬਦਲਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਬਾਰੇ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਘੋੜੇ ਦੇ ਅੱਗੇ ਗੱਡਾ ਰੱਖਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ।

(32) ਜ਼ਾਹਰਾ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕੌਸਲ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੀਮਤ ਲਾਭਾਂ ਬਾਰੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਤੋਂ ਇਹ ਡਿਗਰੀਆਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਕਾਉਂਸਿਲ ਕੋਲ ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਕੇ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਇਹ ਸਰਵ ਵਿਆਪਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਵਿਰੋਧੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮੌਜੂਦਾ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ

ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਅਤੇ 2021 ਦੇ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 961 ਵਿੱਚ ਵੀ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ, ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਗਲਤ ਹੈ। ਉਕਤ ਮਾਮਲਾ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਜੋ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਪਾਉਣ ਕਾਰਨ ਚੋਣ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਸਨ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਖੁਲ੍ਹੇਆਮ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਉਠਾਈ ਗਈ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ ਦਖਲ ਦੇਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਪਟਾਰਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 141 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੁਲ੍ਹੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਓ ਕਿ ਉਕਤ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀ ਹੈ। ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸਿਧਾਂਤ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰੋ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ UOI ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ¹⁵ ਅਤੇ ਆਰ. ਮੁਖੁਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ

15(2009) 15 SCC 705

¹⁷ (1988) 4 SCC 12

¹⁸ (1988) SCC 4

ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਟੈਗੋਡਕੋ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਨਿਰਣੇ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
161

(33) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਲਾਭ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਇਕਸਾਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਦੇਰੀ ਦਾ ਮੁੱਦਾ:

(34) ਹੋਰ ਦਲੀਲ ਇਹ ਉਠਾਈ ਗਈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਬੈਠਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇਰ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਖੋਹਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਜਾਣ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਿਰਫ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਬਦਲਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਇਹ 27.07.2018 ਨੂੰ ਨਤੀਜਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ, ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਸਜੇ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ 14.09.2018 ਤੱਕ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲੰਬਿਤ ਸੀ ਅਤੇ ਸੀ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਉਸ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ 30.10.2018 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ 01.11.2018 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਇਹ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਜਲਦੀ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਸਟੇਅ ਆਰਡਰ ਦੀ ਕੋਈ ਛੁੱਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।

(35) ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਸੀ ਜੋ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਤੀਜਾ ਐਲਾਨੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਆ ਸਕਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਦੇ ਨਾਲ ਪਹਿਲੀ ਛੇੜਛਾੜ ਸਿਰਫ 19/20.06.2018 ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੀ ਜਦੋਂ 03.06.2018 ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਨਤੀਜਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਅਜੇ ਵੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ 14.09.2018 ਨੂੰ, ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

16(2022) ਲਾਈਵ ਕਾਨੂੰਨ SC 140

¹⁹ (2013) 6 SCC 16

²⁰ (2017) 2 PLR 65

ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪੈਡੈਸੀ:

(36) ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫਸਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਫਸਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਟੈਸਟ ਸੀ, ਨੂੰ ਵੀ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖ ਕੇ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਜ਼ੋਠਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰਬੋਧ ਵਰਮਾ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਕਿ ਰਾਮ ਜਨਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੀ ਬਜਾਏ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਵਾਦ ਵਿਅਕਤੀਤਵ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਰੇਮ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੀ ਅਤੇ ਚੋਣ ਲੜਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਕੌਂਸਲ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਸਟੇਅ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਜੋ ਪਾਵਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਕਸੂਰਵਾਰ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ। ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿੰਮੀ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗਾ ਕਿ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਤਤਕਾਲਤਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਵੀ 04.03.03 ਨੂੰ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। 2019, ਜੋ ਕਿ ਹੋਰ ਛੁੱਟੀ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕੌਂਸਲ ਸਮੇਤ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰਾਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਰਦਮ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸ੍ਰੀ ਵੀ.ਐਨ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਮੂਰਤੀ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮੰਗਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦਾ ਨਿਜ਼ੋਠਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਟਿੱਡੇ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਧਾਰਾ 96 ਅਤੇ 100 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਇਕ ਲਚਕੀਲੇ ਅਤੇ ਭਰਮਪੂਰਨ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਲਪੀਏ ਜੋ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਛੁੱਟੀ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇੱਕ ਤਰਕਪੂਰਨ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਰਾਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਰਦਮ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਰੀਰਕ ਸਿਖਲਾਈ ਇੰਸਟ੍ਰਕਟਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਨੁਕਤਾ ਨੰਬਰ (3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਤੇਜ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪਾਠਕ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਤੋਂ 8

¹⁷ (1988) 4 SCC 12

¹⁸ (1988) SCC 4

ਗੁਣਾ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਕ ਮਨਮਾਨੀ ਫੈਸਲਾ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤਬਦੀਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ ਇਹ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚੋਣ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਬਾਰੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਕਦੇ ਵੀ ਸੂਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(37) ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ, ਜਿਹੜੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਉਠਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਖੇਡ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਆਧਾਰ ਦੇ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਪਟਾਰਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਬਾਈਡਿੰਗ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਐਨੀਮੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਭਰੋਸੇ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਦੰਡਾਸੀ ਸਾਹੂ 17 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਿਰਫ ਇਕ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਪੈਂਡਿੰਗ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਅਦਾਲਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਸੂਚੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਅੱਜ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਆਰ.ਐਸ. ਸ਼ਰਮਾ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ 18 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਲਤਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਸੀਵਿਯਾਨਕ ਬੈਂਚ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਿਧਾਂਤ ਨਿਆਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਤੁਰੰਤ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ, ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. ਬਨਾਮ ਸਰਵ ਸ਼੍ਰੀਮਿਕ ਸੰਘ, ਸਾਂਗਲੀ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. 19, ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਕਿ ਕੀ ਸਿੱਚਾਈ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ "ਉਦਯੋਗ" ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਿਰਫ ਉਕਤ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਮੌਜੂਦਾ ਲੰਬਿਤ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਆਉਣ ਤੱਕ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਅਣਡਿੱਠ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(38) ਉਕਤ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਫੀਗਰਾ ਜਾਰਡਾਈਨ ਇਨਫਰਾਸਟਰਚਰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ 20 ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸ੍ਰੀ ਚੰਢਾ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਉਠਾਈ ਗਈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਇਹ ਖੇਡ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ ਤਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਬਾਰੇ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਦੂਜੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿਸਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ

¹⁹ (2013) 6 SCC 16

²⁰ (2017) 2 PLR 65

ਅੱਜ ਫੀਲਡ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਸਿਖਰਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਬੜੇ ਹੋਏ ਹਾਂ।

(39) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਤਬਦੀਲੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਿਵਾਰਨ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਕੋਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਮਾਹਿਰ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ 01.05.2018 ਨੂੰ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(40) ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉਪਰੋਕਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਗਾੜ ਜਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਸਿਰਫ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸੀ, ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(41) ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ 29.01.2021 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਸਮੇਤ ਸਾਰੀਆਂ ਫੁਟਕਲ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪਾਇਲ ਮਹਿਤਾ ਨੇ ਡਾ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ

¹⁷ (1988) 4 SCC 12

¹⁸ (1988) SCC 4